

СИЛАБУС ПРАКТИКИ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	222 Медицина
Освітня програма	Медицина
1. Загальна інформація про практику	
Повна назва (вид практики)	Виробнича лікарська практика 5 курс
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут
Розробник(и)	Ситнік Олександр Леонідович Бойко Алеся Валеріївна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр проходження практики	4 тижня протягом 10-го семестру
Обсяг практики (в кредитах ЄКТС та годинах)	Після затвердження стандарту МОН обсяг навчальної дисципліни становить 3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких 4 години - атестація викладачем з циклів виробничої практики, 86 годин - самостійна робота на базі лікувально- профілактичного закладу
2. Місце освітнього компонента в освітній програмі	
Статус	Обов'язковий освітній компонент для освітньої програми "Медицина"
Передумови	"Крок-1"; знання з: - латинської мови та медичної термінології, - медичної біології, - медичної інформатики, - анатомії людини, - фізіології, - гістології, цитології та ембріології, - біологічної та біоорганічної хімії, - мікробіології, вірусології та імунології, - знання клінічних дисциплін циклу професійної підготовки, - проходження практики з догляду за хворими та сестринської практики
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета практики	
Метою практики є досягнення здобувачем сучасних знань та закріплення професійних вмінь, одержаних при вивченні основних клінічних і теоретичних дисциплін, та подальше вдосконалення практичних навичок в умовах майбутньої діяльності на базах районних, міських, обласних лікувально-профілактичних закладів з дотриманням принципів медичної етики та деонтології	
4. Зміст практики	
Змістовний модуль 1. Хірургія Тема 1. Клінічна та інструментальна діагностика, лікування хірургічних захворювань органів грудної та черевної порожнини, сечової системи, опорно – рухового апарату. Експертиза працездатності.	

Тема 2. Хірургічні діагностичні маніпуляції та операції. Передопераційний епікриз, протокол операції.

Тема 3. Організація та надання першої допомоги постраждалим.

Тема 4. Післяопераційний період. Післяопераційні ускладнення, їх профілактика.

Тема 5 Залік

Змістовний модуль 2. Акушерство і гінекологія

Тема 6. Клінічна та інструментальна діагностика, лікування захворювань статеві системи. Особливості ведення медичної документації в акушерстві і гінекології. Експертиза працездатності.

Тема 7. Клінічна та інструментальна діагностика, лікування захворювань молочної залози. Тема 8. Зовнішнє (прийоми Леопольда) та внутрішнє акушерське дослідження. Аускультация плода.

Тема 9. Прийом пологів: захист промежини, виконання епізіотомії або перинеотомії в потугах, накладання швів на епізіотомну або перинеотомну рани, надання ручної допомоги за методом Цов'янова 1,2. Обробка пуповинного залишку, оцінка народження плаценти, оцінка цілісності плаценти.

Тема 10 Залік

5. Очікувані результати проходження практики

Після успішного проходження здобувач вищої освіти зможе:

РН1.	Визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях.
РН2.	Проводити диференціальну діагностику та ставити попередній діагноз найбільш поширених захворювань.
РН3.	Призначати хворому оптимальні методи інструментального обстеження з позиції доказової медицини, вести медичну документацію.
РН4.	Визначати характер та принципи лікування хворих, виконувати необхідні медичні маніпуляції, визначати тривалість непрацездатності, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань
РН5.	Діагностувати невідкладні стани та надавати екстрену медичну допомогу, планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів

6. Роль практики у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує освітній компонент

ПР1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПР4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПР5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
ПР6	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПР7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПР8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПР9	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вмти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПР10	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР11	Визначати підхід, план та тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР12	Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПР13	Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем.
ПР14	Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
ПР15	Організовувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуації та бойових дій, в т.ч. у польових умовах.
ПР17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПР18	Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.
ПР19	Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПР20	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.										
ПР24	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.										
ПР29	Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.										
7. Види навчальної діяльності											
НД1. Ознайомлення з документообігом в лікувально - профілактичному закладі НД2. Підготовка до Крок-2 НД3. Інтерпретація лабораторних та інструментальних методів обстеження НД4. Практична робота на базі практики над виконанням програми виробничої практики НД5. Написання звіту з практики, що передбачає виконання програми виробничої практики НД6. Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі											
8. Методи викладання, навчання											
МН1. Навчання на основі досвіду. МН2. Case-based learning (CBL). Навчання на основі аналізу клінічного випадку, ситуації МН3. Виконання завдань безпосереднього керівника в ході виробничої практики МН4. Отримання навичок ведення звітної документації											
9. Методи та критерії оцінювання											
9.1. Критерії оцінювання											
Оцінювання здійснюється за такою шкалою: <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Чотирибальна національна шкала оцінювання</td> <td style="width: 50%;">Рейтингова бальна шкала оцінювання</td> </tr> <tr> <td>5 (відмінно)</td> <td>$170 \leq RD \leq 200$</td> </tr> <tr> <td>4 (добре)</td> <td>$140 \leq RD < 169$</td> </tr> <tr> <td>3 (задовільно)</td> <td>$120 \leq RD < 139$</td> </tr> <tr> <td>2 (незадовільно)</td> <td>$0 \leq RD < 119$</td> </tr> </table>		Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$
Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання										
5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$										
4 (добре)	$140 \leq RD < 169$										
3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$										
2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$										
9.2 Методи поточного формативного оцінювання											
Передбачені такі методи поточного формативного оцінювання: МФО1 Обговорення та взаємооцінювання виконаних завдань практики МФО2 Опитування та настанови лікаря - безпосереднього керівника практики МФО3 Написання звіту з практики та підготовка до захисту звіту											
9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання											
МСО1 Оцінювання звіту з практики МСО2 Оцінка володіння практичними навичками Здобувач вищої освіти має можливість отримати максимальні бали відповідно до видів завдань за таким переліком:											
8 семестр	200 балів										
МСО1. Оцінювання звіту з практики	80										
Захист звіту з циклу «Хірургія»	40										
Захист звіту з циклу «Акушерство і гінекологія»	40										
МСО2 Оцінка володіння практичними навичками	120										
Оцінка володіння практичними навичками з циклу «Хірургія»	60										
Оцінка володіння практичними навичками з циклу «Акушерство і гінекологія»	60										

Самостійна робота здобувача на базі лікувально – профілактичного закладу оцінюється на підставі Щоденника та Підсумкового цифрового звіту з кожного циклу за критеріями, що характеризують діяльність здобувача під час практики. Критерії оцінювання: - курація стаціонарних хворих; - курація амбулаторних хворих; - оформлення медичних карток стаціонарних/амбулаторних хворих; - участь в обходах, консилиумах; - інтерпретація даних лабораторних досліджень; - участь в проведенні та інтерпретація результатів інструментальних досліджень; - участь в переливанні крові та її компонентів; - участь в проведенні лікарських маніпуляцій та операцій. Виконання кожного з восьми критеріїв оцінюється: "виконано" - 5 балів, "не виконано" - 0 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач під час самостійної роботи за цикл практики - 25. Опанування здобувачем практичної навички оцінюється за наступними критеріями: - визначення показань, протипоказань для виконання маніпуляції/операції, заходів безпеки хворого і медичного персоналу; - організація робочого місця для виконання маніпуляції/операції; - техніка проведення маніпуляції/операції; - можливі ускладнення при виконанні маніпуляції/операції, їх профілактика. Оцінювання кожного з критеріїв здійснюється керівником практики за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2»). Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку традиційних оцінок (середній бал з точністю до сотих) у рейтингові бали. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач демонструючи практичну навичку за цикл практики – 36 (середній бал 3,00). Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за демонстрацію навичок з циклу практики – 60 (середній бал 5,00). Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200 балів.

10. Ресурсне забезпечення

<p>10.1 Засоби навчання</p>	<p>ЗН1 Бібліотечні фонди, архів рентгенограм, спірограм, електрокардіограм, комп'ютерних томограм, результатів лабораторних методів обстеження ЗН2 Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі ЗН3 Симуляційний центр ЗН4 Медичні споруди/приміщення та обладнання лікарень які визнані базами практики ЗН5 Програмне забезпечення для підтримки дистанційного навчання</p> <p>ЗН 1 забезпечуються сумісно лікувально - профілактичними закладами - базами практики та профільними кафедрами СумДУ. Симуляційний центр (ЗН3) розміщений на базі МІ СумДУ. ЗН2 та ЗН5 забезпечуються СумДУ та використовуються у випадку карантинних обмежень</p>
<p>10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evolutionary Thinking in Medicine [Електронний ресурс] : From Research to Policy and Practice / edited by Alexandra Alvergne, Crispin Jenkinson, Charlotte Faurie. -1st ed. 2016. - Cham : Springer International Publishing, 2016. - (Advances in the Evolutionary Analysis of Human Behaviour). 2. Propedeutics of internal medicine Пропедевтика внутрішньої медицини : textbook. Part 2 : Syndromes and diseases / О. М. Kovalyova, S. O. Shapovalova, О. О. Nizhegorodtseva. - 4-rd ed. - Vinnytsya : Nova knyha, 2019. - 264 p. 3. Methods of Examination of a Surgical Patient [Текст] / М. А. Lyapis, R. Ya. Kushnir, Yu. M. Polous etc. ; ed. M.A. Lyapis. - 2-nd ed., unchanged. - Ternopil : Ukrmedknyha, 2016. - 156 p. 4. Obstetrics and gynecology: in two volumes [Текст] : textbook. Vol.2 : Gynecology / V. I. Gryshchenko, M. O. Shcherbina, B. M. Ventskiivskiyi etc. ; edit. by: V.I. Gryshchenko, M.O. Shcherbina. - 2-nd edition. - K. : AUS Medicine Publishing, 2018. - 352 p. <p>Допоміжна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emergency and Urgent Medical Care [Текст] = Екстрена та невідкладна медична допомога : навч. посіб. : пер. з укр. / О. Ю. Бодулев, О. М. Дикий, А. І. Могильник та ін. ; заг. ред. Д. А. Шкурупій. - Вінниця : Нова Книга, 2019.- 200 с. 2. Introduction to Surgery for Students [Електронний ресурс] / edited by Rebecca A. Fisher, Kamran Ahmed, Prokar Dasgupta. — 1st ed. 2017. — Cham : Springer

	<p>International Publishing, 2017. — XVII, 416 p. 263 illus., 230 illus. in color.</p> <p>3. Methodological instructions on the topic "Care for the Surgical Patients. Nutrition of Patients during Postoperative Period" [Текст] : for students of medical higher schools / A. V. Kravets, G. I. Pyatikop, V. P. Shevchenko, I. Ya. Gresko. -Sumy: Sumy State University, 2018. - 26 p.</p> <p>4. Family Medicine [Текст] : textbook: in 3 b. B.2 : Symptoms and syndromes in clinical course of internal diseases / L. S. Babinets, O. M. Barna, S. V. Biletskyi etc. ; ed.: O.M. Hyrina, L.M. Pasiyeshvili. - K. : Medicine Publishing, 2018. - 376 p.</p> <p>5. Infant and Young Child Nutrition (0–23 months) : recommendations [Текст] / O.V. Katilov, A. V. Varzar', O. Yu. Belousova etc. -Vinnytsia : Nova knyha, 2019.- 64 p.</p>
<p>11. Бази практики</p>	<p>Виробнича лікарська практика 2 проводиться на клінічних базах кафедр СумДУ: акушерства, гінекології та планування сім'ї; хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії. Студенти можуть самостійно обирати для себе місце проходження практики на базі одного або декількох, залежно від профілю, лікувально - профілактичних закладів поза межами клінічних баз МІ, за умови можливості виконання програми практики. Базами виробничої лікарської практики можуть бути також структурні підрозділи СумДУ, що дозволяють здобувачам отримувати професійні навички і фахові компетентності: Університетська клініка та Симуляційний центр.</p>
<p>12. Політики</p>	
<p>12.1 Політика щодо академічної доброчесності</p>	<p>Всі роботи, визначені програмою практики, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Під час виконання практики неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено нормативною базою університету щодо академічної доброчесності.</p> <p>У разі, якщо керівником практики виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час виконання практики, керівник практики має право вчинити одну з наступних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання; - надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно; - не зараховувати завдання без надання права його перероблення; - призначити перескладання письмового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно; - відмовити в перескладанні письмового контролю.
<p>12.2 Політика щодо відвідування</p>	<p>Відвідування бази практики є обов'язковим. До початку проходження практики здобувач зобов'язаний завчасно пройти медичне обстеження та мати оформлені санітарні книжки, бути вакцинованими відповідно до календаря та протиепідемічних рекомендацій. До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали усі види запланованої навчальної самостійної роботи, відпрацювали всі пропущені дні практики до встановленого терміну.</p>
<p>12.3 Політика щодо дедлайнів та перескладання</p>	<p>Здобувач до початку практику отримує інструктаж керівника практики від університету та щоденник практики. На базі студент проходить інструктаж з техніки безпеки, уточнює план проходження практики. Під час проходження практики здобувач зобов'язаний суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку лікувально - профілактичного закладу. Відпрацювання пропущених днів виробничої практики під час її проведення проводиться, за погодженням з безпосереднім керівником, шляхом чергування у позаробочий час на клінічних базах практики. При неможливості чергування та після завершення виробничої практики відробки проходять на базі симуляційного центру керівником від профільної кафедри за затвердженим графіком. У випадку, коли</p>

	<p>здобувач отримав незадовільну оцінку за підсумковий контроль, він повинен перескласти його до початку наступного семестру. Друге перескладання проводиться в присутності комісії.</p>
12.4 Політика щодо оскарження результатів оцінювання	<p>Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора навчально – наукового медичного інституту у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.</p>